

Beiträge zur Marx-Engels-Forschung

19

Institut für Marxismus-Leninismus
beim Zentralkomitee der SED
Marx-Engels-Abteilung

Berlin 1985

Redaktion: Richard Sperl (Leiter)
Hans-Jürgen Bochinski
Hannes Skambraks
Monika Steinke
Ilona Hobusch (Sekretär)

Redaktionsschluß: Juli 1985
Gesamtherstellung: TASTOMAT, Eggersdorf
Druckgenehmigung: Ag 1102/85 – 1357
ISSN 0232-8577

Inhalt

	Seite
Friedrich Engels	7
Inge Werchan Zur Engels-Biographie in der Wochenschrift „Przedświt“	17
Bürgermeister Jensen über Marx und Engels	20
Hans-Jürgen Bochinski Friedrich Engels und die „New York Tribune“ im Jahre 1855	23
Andrzej F. Grabski Marginalie zum Artikel „Die Polendebatte in Frankfurt“ von Friedrich Engels	45
Ursula Herrmann Die Verarbeitung von Ideen aus Friedrich Engels' Schrift „Der Ursprung der Familie, des Privateigentums und des Staats“ durch August Bebel in sei- nem Buch „Die Frau und der Sozialismus“	60
Eike Kopf Zur Wirkungsgeschichte von Engels' Schrift „Der Ursprung der Familie...“ im 19. Jahrhundert	73
Bruno Retzlaff-Kresse Wie man Marx und Engels übersetzen soll	83
Hubert Pötzscher Zur Einordnung des Begriffs der entfremdeten Arbeit der „Ökonomisch- philosophischen Manuskripte“ in den Herausbildungsprozeß des Marxis- mus	93
Werner Grossert Edgar von Westphalen, Ottmar von Behr und Eduard Degener	99

Eike Kopf
Zur Identifizierung eines Engels-Dokuments für den ersten Band des „Kapitals“

Berthold Schubert/Inge Kießbauer
Zwei Exemplare der „Pariser Horen“ aufgefunden

MEGA-Edition
Fragen · Antworten · Diskussionen · Entscheidungen

Richard Sperrl/Inge Taubert
Zu einigen Fragen der Autorschaftsbestimmung

Inge Taubert
Probleme der Aufnahme, der Beschreibung und der Siglierung von Textzeugen in der Ersten Abteilung der MEGA

Autorenverzeichnis

Seite

105

108

111

111

119

126

Saryja II, Tom 2

Sobota, 30-go stycznia 1892.

Nr. 34.

PRZEDŚWIT

TYGODNIK SPOŁECZNY I POLITYCZNY

WARUNKI PRENUMERATY:

„Przedświt“ kosztuje kwartalnie: w Anglii 2/3, w Niemczech 2 marki, w Austrii 1 zlr. 20 cent. we Francji, Szwajcaryi etc. 2 fr. 40 cts., w Ameryce 1/2 dolara. Pojedynczy numer kosztuje 1 1/2 d., pod opaską 2 d., w kopercie 3 1/2 d.

Adres Redakcji i Administracji: „DAWN“ 27, Stenor Road. West Kensington — London W.

TRESC: Fryderyk Engels. — Początek końca (Z powodu broszury Stepniaka „Czewo nam nuda i nudało końca“). — Ze świata. — Dwa grzyby w barszczu. — Pokwitowania. — Ogłoszenia.

FRYDERYK ENGELS

I.

NIE dawno temu August Bebel pisał do Engelsa, że jeśli w Ionie niemieckiej partii socjalno-demokratycznej trzeba odróżnić młodych od starych, jeżeli w szeregach partyjnych są ludzie mniej wierzący w rychłe zwycięstwo etandaru i tacy, którzy przewidują szybką realizację nowych czasów, to z pewnością miano „młodego“ należy się w pierwszej linii sędziwemu starcowi, którego imię zrosło się z historią ruchu socjalistycznego: Fryderykowi Engelsa.

Prawie siedemdziesiąt dwa lat życia, — a z nich większa część spędzona nie tylko na ciężkiej teoretycznej pracy, która ruchowi socjalistycznemu nadała jego dzisiejszą postać, ale na pracy cywilnej, już to z bronią w rękę w szeregach armii rewolucyjnej z 1848 roku, już to z myślą organizacyjną wszechświatowego złączenia proletariatu w Międzynarodówce, nie tylko nie odebrały Engelsowi ruchliwości umysłu i rzetelności, że się tak wyrażymy, wojskowej, ale przeciwnie

doprowadziły je do takiego stopnia doskonałości i rozwoju, że młoda generacja socjalistyczna, które zaledwo wstępują do walki, stają w obliczu tej starości pełnej życia z obawą, iż nigdy żaden wysiłek energii nie pozwoli im dorównać w kroku temu sędziwemu starcowi, wybiegającemu z szeregów z okrzykiem „Naprzód,“ zawsze naprzód na podobój świata całego.

Wszyscy towarzysze nasi, oszajomieni z literaturą socjalistyczną, znają dostatecznie nie tylko twórczość Engelsa, ale i jego ruchliwość. Pióro Engelsa jest nie tylko piórem, które kreśli spokojne i obmyślane teorie, ale bronią, która naciera, rąbie i rani śmiertelnie przeciwnika swego. Któż z tych, co czytali polemikę przeciw „Dühringowi“, może nie przyznać tego, że w każdym czytelniku słowo Engelsa z korzeniem wyrwywało przesądów i nieporozumień. Któż z nas, kto wziął do ręki małą broszurkę „Pruska wódka w parlamencie niemieckim,“ nie pamięta tego uczucia zadowolenia w miarę, jak

każde słowo niemal przynosiło nowy promień prawdy i jednocześnie na wieki piętnowało jun-

*) Część tego dzieła p. t. „Socjalizm naukowy a utopijny“ wyszła w przekładzie polskim; red. Funduszu wydawniczego przygotowuje drugie wydanie.

